

Nr 25.

Utlåtande i anledning av styrelsens för riksdagsbiblioteket framställning om ändring av stadgarna för biblioteket, i vad avser införande av bestämmelser för antagande av tjänstemän vid biblioteket m. m.

Med skrivelse till bankoutskottet den 10 maj 1950 överlämnade *styrelsen för riksdagsbiblioteket* förslag till ändringar av §§ 6, 18 och 19 i bibliotekets stadgar, avseende dels införande i stadgarna av behörighetsbestämmelser för antagande av tjänstemän vid biblioteket, dels ock ändring av bestämmelserna om tjänsteåligganden för andra befattningshavare än överbibliotekarien.

Över styrelsens förslag avgav *lönenämnden för riksdagens verk* den 19 i förenämnda månad av bankoutskottet infordrat yttrande, vari meddelades, att förslaget ur de synpunkter lönenämnden närmast hade att beakta icke föranlett någon erinran från nämndens sida.

Riksdagsbibliotekets personalförening, som beretts tillfälle att yttra sig över förslaget, framlade sina synpunkter på detta i skrivelse till bankoutskottet den 12 maj 1950.

Utskottet beslöt den 23 maj 1950 återförvisa ärendet till riksdagsbibliotekets styrelse för ytterligare utredning.

Med bifall till bankoutskottets hemställan i memorial nr 22 har riksdagen till innevarande höstsession uppskjutit behandlingen av ifrågavarande ärende.

I skrivelse till bankoutskottet den 10 oktober 1950 har styrelsen för riksdagsbiblioteket överlämnat den begärda ytterligare utredningen och samtidigt avgivit nytt förslag till ändringar i berörda avseenden av riksdagsbibliotekets stadgar. (Se *Bilaga.*)

Förenämnda paragrafer av stadgarna för riksdagsbiblioteket ha f. n. den lydelse som framgår av härvid fogad bilaga.

Riksdagsbibliotekets styrelse har i sin ovannämnda skrivelse den 10 oktober 1950 anfört följande.

Beträffande § 6 har styrelsen icke vidtagit några ändringar i sitt ursprungliga förslag. I ovannämnda protokollsutdrag den 23 maj har bankoutskottet anfört, att det föreföll utskottet lämpligt, att styrelsen för riksdagsbiblioteket erhöles möjlighet att medgiva dispens från de uppställda anställningsvillkoren i vidare utsträckning än vad det framlagda förslaget därom innehöller. Häremot vill styrelsen erinra om de uttalanden, som gjor-

des i utskottets utlåtande nr 65 vid 1944 års riksdag, då reglerad beföringsgång för de lärda verkens amanuenser antogs att gälla även för riksdagsbibliotekets amanuenser. Det förutsattes att teoretisk kompetens och tjänstgöringsskyldighet motsvarade varandra beträffande de båda grupperna av tjänstemän. Styrelsen har sålunda funnit det angeläget att när anställningsvillkoren nu skulle inskrivas i bibliotekets stadgar utforma dem så att de i görligaste mån bleve identiskt lika med dem som gälla motsvarande statliga bibliotek och har därför inte vidtagit andra ändringar i sitt förslag än sådana som betingas av bibliotekets egenskap av specialbibliotek.

Vad då först vidkommer bestämmelsen under a) i andra stycket av § 6, har utskottet ifrågasatt, om inte de erforderliga språkkunskaperna kunde få styrkas på annat sätt än genom avlagd studentexamen eller fyllnadsprövning. Vid ifrågasvarande statliga bibliotek torde emellertid icke någon annan form godtagas, och styrelsen anser denna vara den lämpligaste och mest betryggande. Vad så vidkommer bestämmelsen under b) i samma stycke av § 6, uttalar utskottet att viss dispensmöjlighet bör föreligga åtminstone övergångsvis och har tidigare i detta sammanhang riktigt anmärkt, att Kungl. Maj:t, som fastställt ifrågasvarande författningar för de statliga biblioteken, också har möjlighet att dispensera från de däri uppställda kompetensbestämmelserna. Så vitt styrelsen har sig bekant, har emellertid någon sådan dispens aldrig beviljats eller ens varit ifrågasatt. Styrelsen anser därför inte, att det på denna punkt föreligger något behov av att äga sig om att bevilja dispens. Styrelsen vill här påpeka, att det förhållandet, att en av bibliotekets nuvarande tjänstemän icke uppfyller de nu föreslagna formella kompetensvillkoren, i detta sammanhang saknar betydelse; vederbörande har antagits och vunnit befördran inom biblioteket och beröres alltså icke av antagningsvillkoren. Vad slutligen vidkommer stadgandet under c) har ifrågasatts, om det inte såsom överflödigt kunde utgå jämte det därtill fogade tredje stycket av § 6. Styrelsen har inte kunnat övertyga sig om att bestämmelsen om viss provtjänstgöring, som återfinnes i kungl. bibliotekets och universitetsbibliotekens stadgar, är helt och hållet överflödig, och att den inte kunde vara av värde i vissa sammanhang. Styrelsen hemställer därför, att stadgandet får kvarstå.

Beträffande § 18 har styrelsen under beaktande av synpunkter, som framförts av Riksdagsbibliotekets personalförening, i skrivelse till utskottet den 15 maj 1950, gjort ett tillägg till sitt ursprungliga förslag: fördelningen av övriga arbetsuppgifter skall verkställas av överbibliotekarien i överensstämmelse med särskilt reglemente, antaget av styrelsen. Sådant reglemente kommer inom närmaste tiden att av styrelsen utarbetas och antagas.

Riksdagsbibliotekets personalförening, som genom representanter för föreningen deltagit i biblioteksstyrelsens överläggningar vid utformningen av det nya ändringsförslaget, har i särskilt yttrande förklarat sig icke i sak hava något att invända mot den föreslagna lydelsen av §§ 6 och 18.

Utskottet. Mot det av riksdagsbibliotekets styrelse sålunda framlagda förnyade förslaget till ändring av §§ 6, 18 och 19 i stadgarna för biblioteket har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen, med bifall till styrelsens för riksdagsbiblioteket förevarande framställning, må besluta, att stadgarna

för biblioteket skola erhålla ändrad lydelse på sätt framgår av härvid fogad bilaga.

Stockholm den 21 november 1950.

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Fahlander, Näsgård*, Petersson i Karlskrona, Mogård och Nordenson*;

från andra kammaren: herrar Andersson i Munkaljungby, Fröderberg*, Nilsson i Landskrona*, Persson i Norrby, fru Humla*, herrar Sköldin*, von Seth* och Rosén.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herr *Mogård*, som ansett, att utskottet bort föreslå följande lydelse av andra stycket b) av § 6:

»b) att hava avlagt licentiatexamen eller ock magister- eller kandidatexamen vid universitet eller högskola inom riket».

Förslag
till
ändring av stadgarna för riksdagsbiblioteket.

Nuvarande lydelse:

§ 6.

Vid biblioteket äro anställda ordinarie befattningshavare i enlighet med vad gällande stat anger samt, i mån av behov, icke ordinarie personal.

§ 18.

Förste bibliotekarien skall biträda överbibliotekarien med ledning, övervakning och kontroll över det dagliga arbetet å låne- och katalogiseringsavdelningarna. Honom åligger därjämte att redigera och utgiva bibliotekets kataloger och andra bibliografiska publikationer, verkställa förekommande gransknings- och kontrollarbeten, förestå arbetet med den i § 12 föreskrivna revisionen av bibliotekets samlingar samt biträda överbibliotekarien med förberedande arbeten.

Föreslagen lydelse:

§ 6.

Vid biblioteket äro anställda — — — icke ordinarie personal.

För anställning som tjänsteman vid biblioteket erfordras:

a) att i avlagd studentexamen eller fyllnadsprövning till sådan examen hava erhållit vitsord om minst godkända insikter i engelska, franska och tyska språken;

b) att hava avlagt licentiatexamen inom filosofiska eller juridiska fakulteten eller ock magister- eller kandidatexamen inom vardera av dessa fakulteter;

c) att inom riksdagsbiblioteket under tid av minst två månader hava genomgått provtjänstgöring, anordnad på sätt som av överbibliotekarien bestämmes, och att under sådan tjänstgöring hava ådagalagt lämplighet för bibliotekstjänsten.

Befrielse från provtjänstgöring, helt eller delvis, kan av styrelsen medgivas den, som erhållit intyg om godkänd provtjänstgöring vid annat statligt, större bibliotek.

§ 18.

Förste bibliotekarien skall biträda överbibliotekarien med ledning, övervakning och kontroll av det dagliga arbetet inom biblioteket. Övriga arbetsuppgifter fördelas av överbibliotekarien mellan befattningshavarna i överensstämmelse med särskilt reglemente, antaget av bibliotekets styrelse.

Nuvarande lydelse:

Andre bibliotekarierna skola förestå, den ene låneexpeditionen och den andre katalogiserings- och inbindningsarbetet.

Ovan omförmälda tjänstemän skola dessutom i mån av tid deltaga i övriga inom biblioteket förekommande göromål.

§ 19.

Icke ordinarie befattningshavare skola tjänstgöra inom de bibliotekets verksamhetsområden, där sådant är av behovet påkallat.

Föreslagen lydelse: